

Wyrzut sumienia

WANDA EWA BRZESKA

Wyrzut sumienia

Znowu jest ciepło... Do bzu się uśmiecham,
Zarosłą ścieżką po badyłach depczę,
Głosów znad Wisły łowię bliskie echa
I — wybacz!... szepczę.

Wiosna, Wina

Znowu jest ciepło... Głosu wilgi słucham,
Mówię rozsądnie — bo tak przecież trzeba —
Gdy ptak mnie cieszy i roślina krucha,
Powtarzam: Przebacz.

Żyję, wędruję po łąkach dalekich,
Któreś ty przebiegł milion razy chyba —
Nim w cieniu drzewa usnę pośród spieki,
Powtarzam: Wybacz.

Wina

Jak to zrozumieć, jak się z tym pogodzić:
Żyję, oddycham, stoję nad kołyską,
Patrzę, jak dziecko za mną wzrokiem wodzi —
Tyś stracił wszystko.

Śmierć, Matka

Dziecko

Miło grzać ręce, kiedy chrust rozpalam,
Miło na wierzbę popatrzeć rozchwianą —
Ty, nim pod mury przywieźli cię z dala,
Tyś był półmartwy na Pawiaku¹, rano.

Śmierć

Wojna

Chwytam z uśmiechem ramionka dziecięce,
Gdy je malutkie pod kołderkę chowa —
Tobie wróg plecy, ramiona i ręce
Garścią kul wystebnował².

Dziecko

Wojna

¹Pawiak — więzienie, które niegdyś znajdowało się w Warszawie przy ul. Dzielnej 24/26. Zostało wzniesione w latach 1830–1835 między ulicami Dzielną, Więzienną i Pawią (stąd nazwa). W trakcie okupacji Pawiak był największym nazistowskim więzieniem politycznym na terytorium okupowanej Polski. Pełnił też rolę aresztu śledczego dla osób przesłuchiwanym przez Gestapo w Alei Szucha. Szacuje się, że ok. 60 tys. osób przetrzymanych na Pawiaku zostało deportowanych do obozów koncentracyjnych, pracy lub śmierci. Pawiak od listopada 1940 znajdował się na terenie getta warszawskiego. Po stłumieniu żydowskiego powstania, od maja 1943 r., na terenie Pawiaka i w okolicach miały miejsce masowe egzekucje więźniów politycznych oraz osób narodowości żydowskiej. 21 sierpnia 1944 r. Pawiak oraz sąsiadujące z więzieniem budynki zostały przez Niemców wysadzone w powietrze. Dziś w tym miejscu znajduje się Muzeum Więzienia Pawiak. [przypis edytorski]

²stebnować — szyc ściegiem tworzącym po wierzchniej stronie tkaniny nieprzerwaną linię; tu przen. *wystebnować*: powyszywać. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z *Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur*.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na *Licencji Wolnej Sztuki 1.3*. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w *Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur*. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/brzeska-wyrzut-sumienia/>

Tekst opracowany na podstawie: Wanda Ewa Brzeska, *Garść ziemi*, Spółdzielnia Wydawnicza "Walbrzych", 1947.

Wydawca: Fundacja Wolne Lektury

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego. Reprodukacja cyfrowa wykonana przez fundację Wolne Lektury z egzemplarza pochodzącego ze zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Maria Świątlik, Paulina Choromańska.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: *szczegóły na stronie Fundacji*.